

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu I.J.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 15 czerwca 2025 r. I.J. (dalej: „wnosząca protest”) złożyła protest „przeciwko ważności kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, biorącego udział w wyborach w dniach 18.05.2025 r. i 01.06.2025 r.”. Wnosząca protest wniosła o:

1. stwierdzenie nieważności startującego na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej kandydata R.T. w dniach 18 maja 2025 r. i 1 czerwca 2025 r.;
2. przeprowadzenie postępowania dowodowego w zakresie przedstawionych okoliczności i naruszeń prawa wyborczego;

3. zawiadomienie właściwych organów ścigania i Państwowej Komisji Wyborczej o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, ustawy o partiach politycznych i innych.

Prokurator Generalny i Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniesli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 321 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. (art. 322 § 1 k.wyb.).

W ocenie Sądu Najwyższego niniejszy protest nie może podlegać merytorycznemu rozpoznaniu, ponieważ nie mieści się w zakresie podstaw wyznaczonych treścią art. 82 § 1 k.wyb. Zarzuty wnoszącej protest (kwestionowane wyboru Prezydenta RP przez „ludzi R.T.”, finansowanie kandydata z zagranicy, agresywne i dezinformujące materiały dystrybuowane w kampanii) dotyczą zdarzeń, które miały mieć miejsce w czasie kampanii wyborczej lub po ogłoszeniu wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą. Nie dotyczą zatem nieprawidłowości związanych z głosowaniem, ustalaniem wyników głosowania lub wyników wyborów – a tylko takie mogą stanowić podstawę do wniesienia protestu wyborczego. Wnosząca protest zasugerowała również, że w celu zweryfikowania czy doszło do sfałszowania głosów, należy sprawdzić wszystkie karty do głosowania z głosami nieważnymi. Nie postawiła jednak skonkretyzowanego zarzutu, z którego wynikałoby, że sytuacja taka rzeczywiście miała miejsce, a także nie przedstawiła żadnych dowodów, na których oparłaby taki zarzut.

Z tego względu na podstawie przepisu art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 82 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

ZG

[a.ł]